

ВАСИЛЬ ОМЕЛЯНЕНКО ТА ІВАН БІЛИК: МІФ ПРО УЧНІВСТВО

Про творчі досягнення майстрів опішнянського декоративного зооморфного посуду Василя Омеляненка й Івана Білика. На основі аналізу публікацій та спогадів спростовано міф про те, що під час роботи у заводі «Художній керамік» Іван Білик був наставником Василя Омеляненка.

Ключові слова: Опішне, гончарство, Василь Омеляненко, Іван Білик, декоративний зооморфний посуд, учнівство.

Омеляненко Василь Онуфрійович.
1972.

Білик Іван Архипович. 1960.

Василь Омеляненко (1925 р. н.) та Іван Білик (1910–1999) – гончарі, майстри глиняного декоративного зооморфного посуду з містечка Опішне, що у Полтавщині. Вони члени Національної спілки художників України, Національної спілки майстрів народного мистецтва України, заслужені майстри народної творчості України, а також лауреати Державної премії України імені Тараса Шевченка. Працювати з глиною розпочали ще з дитинства. Іван Білик вчився у свого дядька гончаря Якова Пічки із сусіднього хутора Хижняківка, на початку 1920-х років відвідував опішнянську керамічну майстерню, а наприкінці 1920-х навчався в Опішнянській керамічній промисловій школі. Василь Омеляненко – самоук, який досяг вершин майстерності практично самотужки. Обоє із них доля привела до місцевого керамічного підприємства, гончарної артілі «Художній керамік». Іван Білик працював тут від початку її заснування, з 1929 року, Василь Омеляненко прийшов у артіль 1950-го.

З творчості Івана Архиповича Білика я знайома в загальних рисах. Життєдіяльність Василя Онуфрійовича Омеляненка кілька років поспіль досліджую всебічно. Загалом маю декілька публікацій де відображено різні моменти його творчого і особистого життя. Як уже було зазначено вище, Василь Омеляненко гончар-самоук, який самостійно навчився ліпити іграшки-свистунці, гончарювати, виготовляти скульптуру малих форм, декоративний зооморфний посуд. Омеляненко сам копав глину й готував її до роботи, робив інструменти, будував горни, займався збутом. Майстер наполягає на тому, що не мав учителів ні з ліплення, ні з гончарства. Іграшки-свистунці у середині 1930-х років побачив у опішнянського гончаря Олександра Багрія, щоправда, Василь Онуфрійович пригадує, як одна жінка, Підтягіна (вуличне прізвисько) Катерина, навчила робити іграшки пустотілими й робити отвори для свистіння. Наприкінці 1930-х років він уже здавав свої свистунці в артіль «Художній керамік». Гончарювати, 1948 року, Василь Омеляненко, теж, згідно з власними спогадами, навчився самостійно, спостерігаючи за роботою гончаря Максима Острянина в домі якого квартирувала його родина. Коли наприкінці 1950-го року

Василь Омеляненко прийшов працювати в «Художній керамік» йому був знайомий увесь технологічний процес виготовлення глиняних виробів. Ось як це відображено у спогадах майстра: *«Я у грудні 1950 як поступив у завод то вже вмів і ганчарувати, і ліпити. Я кілька місяців свистуни робив. Десь через пів року із свистунців Демченко (технічний керівник, головний інженер артілі/заводу «Художній керамік – Л. М.) мене перевів... іграшку робити настольну – «коники». А пізніше мене перевели барани ліпити. Норма було літрових 4 штуки за день зліпити. До мене ніхто не підходив, ніхто нічого не показував, сказали 4 штуки за день і все. Демченко ото показав тільки готового баранчика і я бачив заготовки для нього, виготовлені на станку»¹.*

Саме наприкінці 1940-х – на початку 1950-х років, в період коли Василь Омеляненко прийшов у артіль, виготовлення декоративних виробів, у тому числі й фігурного зооморфного в «Художньому кераміку», стало активно розвиватися. Майже одночасно з Василем Омеляненком в артілі почали працювати Василь Біляк і Григорій Кирячок, дещо пізніше Михайло Китриш, Володимир Нікітченко, В'ячеслав Білик, Розалія Чабаненко, які теж стали майстрами декоративного зооморфного посуду. Що до того де, коли і хто став виготовляти перших «баранів» в Опішному, я не маю вичерпної інформації, та це і не є предметом мого дослідження. Наразі мене більше цікавить, коли їх розпочали виготовляти Василь Омеляненко та Іван Білик і чи були між ними відносини учня та наставника.

Подам відомі мені факти. Мистецтвознавець Леся Данченко, авторка книг про народних майстрів України, у тому числі й Опішного зазначала, що *«У передвоєнні роки фігурний посуд в Опішному виготовляли дуже мало – це в основному «баранчики» оздоблені підполивним розписом»²*. Керамолог Олена Клименко, дослідниця гончарства Опішного, з'ясувала, що на початку 1930-х років фігурний посуд тут виготовляв майстер-гончар Іван Задорожний, який працював в артілі «Червоний гончар». Відроджувати виготовлення зооморфного посуду в Опішному пробував у 1930-х роках і Трохим Демченко³. У повоєнний період він продовжив створювати фігурний посуд. Наприкінці 1940-х також розпочав вправлятися у виготовленні «баранів» і «левів» працівник «Художнього кераміка» Іван Білик, якого, згадуваний вище, Трохим Демченко запросив на роботу в артіль навчати учнів і гончарювати. Отже коли Василь Омеляненко 1950 року прийшов на роботу в артіль і 1951 розпочав ліпити «баранів» Трохим Демченко та Іван Білик уже їх робили. Проте, як було вже зазначено вище, справа тільки починала налагоджуватися.

Василя Омеляненка надзвичайно обурює наявність у друкованих виданнях повідомлень про те, що фігурний посуд його вчив робити Іван Білик. Як дослідника життя і творчості Василя Омеляненка мене зацікавило, що саме спричинило цей погослос, а також настільки поширена дана інформація. Для цього я вирішила відстежити появу в різних вітчизняних виданнях відомостей про Івана Білика та Василя Омеляненка, в надії дізнатися хто ж був творцем міфу про учнівство останнього і чи взагалі такий міф існує, а чи це суб'єктивні судження Омеляненка.

Перша згадка про Івана Білика в публікаціях датована 1957 роком. Його прізвище з'явилося в каталозі «Виставка прикладного мистецтва к першому Всесоюзному съезду советских художников»⁴. Ім'я Василя Омеляненка вперше згадано Прокоповичем М. 1960 року в тодішній районній газеті «Прапор комунізму». Автор подав інформацію про опішнянські сувеніри, які експонувалися 1960 року на виставці у Москві⁵. До 1966 року з'являлися короткі відомості про обох майстрів у каталогах виставок, де були представлені їхні роботи. Окрім цього, про виробу Івана Білика, зокрема «левів» і «баранців» писали Трохим Демченко (1959, публіцистична стаття «Нові вироби кераміків»)⁶ та мистецтвознавець Павло Жолтовський і художник-кераміст Пантелеймон Мусієнко (1963, брошура «Українське декоративне мистецтво»)⁷. У жодному Білика не було названо учителем чи наставником будь-кого з опішнянських майстрів. У 1966 році Марією Долінською було видано довідник «Майстри народного мистецтва Української РСР», де вміщено короткі відомості про тридцятьох опішнянських гончарів, малювальниць і майстрів іграшки, у тому числі й про Івана Білика та Василя Омеляненка⁸. Тут інформація про наставництво Івана Білика теж відсутня. 1966 року мистецтвознавець Борис Бутник-Сіверський у монографії «Українське радянське народне мистецтво» охарактеризував творчість Івана Білика й назвав його учителем молодого опішнянського майстра Федора Касали⁹. Про Василя Омеляненка у книзі немає жодної згадки. За цим прослідувало ще кілька невеликих публікацій де згадано імена як Івана Білика так і Василя Омеляненка.

З більшою інтенсивністю про гончарство Опішного стали писати з початку 1970-х років. Тоді низка гончарів, малювальниць і майстрів іграшки, у тому числі й Іван Білик (1970) та Василь Омеляненко (1971), вступили до Спілки художників, а Іван Білик був удостоєний звання за-

служеного майстра народної творчості України. Про нього у своїх монографіях згадували мистецтвознавці Юрій Лащук¹⁰, Ірина Сакович¹¹, Василь Щербак¹², Борис Бутник-Сіверський¹³, а також близько десятка кореспондентів регіональних і всеукраїнських газет та журналів. Про Омеляненка писали Юрій Лащук і Василь Щербак та кілька публіцистів. Утім згадок про те, що Білик навчав Омеляненка у цих публікаціях я не знайшла.

Вперше, згідно з моїми дослідженнями, про це написав письменник Олексій Дмитренко 1973 року. У своїй книзі художньо-публіцистичного характеру «Весло» він назвав Івана Білика, а також Гаврила Пошивайла «*батьками всієї самобутньої опішнянської кераміки*», а Володимира Нікітченка, Михайла Китриша, Петра і Василя Омеляненків та Василя Жадана їхніми учнями¹⁴. За ним це стали повторювати й інші автори, але переважно це були видання публіцистичного чи науково-популярного характеру. Наприклад декотрий Куценко О. в районній газеті «Прапор комунізму» 1972 написав, що: «*Після Івана Білика творчість пробудилася в колективі і незабаром заявила про себе на повну силу*»¹⁵. Шумський Д. 1977 року у статті «Династія мастеров» констатував, що Іван Білик «*свое мастерство передал многим ученикам*»¹⁶. Хоча, як помітно, прямої вказівки на те, що Омеляненко був учнем Білика у цих статтях немає.

Завдяки численним публіцистичним виданням звання «патріарха опішнянського гончарства» міцно закріпилося за Іваном Біликом. Час від часу, коли в опішнянському гончарстві відбувалася якась подія (симпозіум, виставка, ювілей котрогось із майстрів) низка статей про те, що Іван Білик був учителем молодого покоління опішнянських майстрів знову наповнювали різні видання. Останній масивний потік цієї інформації стався після присвоєння трьом опішнянським майстрам-гончарям, у тому числі й Івану Білику та Василю Омеляненку, Державної премії України імені Тараса Шевченка (1999). Хоча варто зауважити, що автори цих публікацій дуже м'яко висловилися про учнівство саме Василя Омеляненка. Проте є одна публікація про зазначену подію, яка сколихнула друкований простір. Це стаття художника Олександра Фисуна «*Верховини Івана Білика (напередодні 90-ліття мистця)*», опублікована в журналі «Образотворче мистецтво» 1999 року, де коротко описано життєвий і творчий шлях одного з претендентів на премію. Цікавими видаються наступні рядки: «*Поруч з Біликом довгий час працювали у глині гончарі В. Біляк, В. Омеляненко, М. Китриш, В. Нікітченко, Г. Кирячок та ін., у нього запозичили пластику форм, стилістику, художні засоби, наслідуючи його космологічний напрямок і завдяки цьому сформувалися у висококласних майстрів опішнянської фігуративної кераміки*»¹⁷. Далі у журналі подано два листи головного редактора «Образотворчого мистецтва» Миколи Маричевського до Комітету Державних премій України імені Тараса Шевченка. У першому мовиться: «*У творчому середовищі біля І. Білика і – великою мірою – завдяки йому, перейнявши його художню мову і досвід, сформувалася когорта великих майстрів і творців опішнянського гончарства і фігуративної кераміки – Василь Біляк, Василь Омеляненко, Григорій Кирячок, Трохим Демченко, Михайло Китриш, Володимир Нікітченко та ін.*»¹⁸. У другому листі його автор висловив власний погляд про висунення на премію гончарів-опішнян. Маричевський згадав, що два роки поспіль журнал «Образотворче мистецтво» наполегливо пропонував Національній спілці художників України і Національній спілці майстрів народного мистецтва України подати на премію «*твори класика опішнянської кераміки Івана Архиповича Білика*» і нарешті Полтавська організація СХУ ухвалила цю пропозицію. Автор розкритикував дії тодішнього керівника Національної спілки майстрів народного мистецтва України Володимира Прядки, який запропонував висунути на Шевченківську премію замість одного Івана Білика, ще двох опішнянських майстрів Михайла Китриша і Василя Омеляненка, «*позаяк вони разом утверджують традицію*». Автор листа обурився діями Володимира Прядки і подав цитати, найімовірніше з його листа-подання до Комітету де характеризує Білика, Китриша і Омеляненка: «*єдине пластичне явище*», «*утверджують народні традиції*», «*вчитель і учні*» і натомість наполягає: «*На наше тверде переконання, 88-річний Іван Білик не є учителем Китриша і Омеляненка, а, будучи, творчою самодостатністю, наполегливо, стоїтично і окремішно – творив захоплююче і незбагненне диво українського гончарювання, він мудро вивершує опішнянську кераміку в кінці ХХ століття*»¹⁹. Виходить якесь протиріччя – в одній статті Івана Білика названо і учителем, і не учителем Василя Омеляненка.

Може здатися, що я надто прискіпливо вишукую і понадміру докладно висловлюю ті чи інші факти, але я взяла за мету виявити, а чи спростувати факти учнівства Василя Омеляненка. На жаль я вже не можу запитати про те, що мене цікавить Івана Білика (Омеляненка, як було зазначено вище заперечує своє учнівство), бо він помер наприкінці 1999 року. В Національному архіві українського гончарства Національного Музею-заповідника українського гончарства в Опішному, зберігаються аудіо і відео-записи інтерв'ю з майстром, але там подібна інформа-

ція відсутня. Можливо Іван Архипович так і не вважав, а спекулюючи його ім'ям, ті хто писав про нього переслідували власні далекі від мистецтва цілі. Чого вартує публікування у вище зазначеному журналі нібито листа Івана Білика до Шевченківського комітету і редакції журналу «Образотворче мистецтво», де він обурюється тим, що його висунули на премію разом із «прип'яченими» учнями та ще й «плагіаторами надобавку». *«Але якщо розібратися, то справа не в премії, не в грошах, яких так прагнуть «прип'ячені» мої помічники, але справа в тім, що маємо утверджувати і возвеличувати те мистецтво, яке творцем зроблене, а не ставити в ряд творчість і ремісництво»*²⁰. Бракує слів. Тут уже й учні й помічники і творчість та ремісництво. Сумніваюся, що майже 90-літній кволий народний майстер міг так вигадливо висловитися, либонь хтось дуже зацікавлений зробив це за нього. Висуну версію, що Іван Білик став одним із важелів у боротьбі за лідерство у мистецькому просторі між головним редактором журналу «Образотворче мистецтво» (заснований 1939 року) журналістом, публіцистом Миколою Маричевським і головним редактором, заснованого за два роки до згадуваних подій, журналу «Народне Мистецтво», головою Спілки народних майстрів України, художником монументально-декоративного мистецтва Володимиром Прядкою. Ця стаття сколихнула спільноту, особливо ж одного із її «винуватців» Василя Омеляненка. Саме цю статтю він мав на увазі, коли обурювався, що його називають учнем Білика. Саме після цієї публікації художники, журналісти, публіцисти наперебій підхопили міф про учителя Івана Білика та його учнів, зокрема Василя Омеляненка.

Науковці ж остерігалися подібних оцінок. Дослідники гончарства, як от керамологи Юрій Лашук і Олена Клименко у своїх публікаціях про опішненське гончарство намагалися проаналізувати твори названих мистців, розкрити їхні особливості, простежити еволюцію творчості. А мистецтвознавець Леся Данченко, 1982 року, у згадуваній вище книзі «Народні майстри», подавала мистецтвознавчий аналіз творів Івана Білика та Василя Омеляненка. Дослідниця ще тоді констатувала, що принципові відмінності у роботах Білика та Омеляненка проявляються навіть на ранніх стадіях роботи: *«Впадають у вічі нові пропорції скульптур Омеляненка. Якщо у фігурних посудинах старих майстрів голова була лише невеликим скульптурним додатком до основного об'єму посудини, а розмір голови звірів Білика в пропорціях наближався до природного, то у бика, козла чи лева Омеляненка голова, шия і груди, зливаючись в одне, стають такими масивними, що невеликий тулуб уже починає сприйматись як доповнення до них»*²¹. Л. Данченко зазначала що ще на ранніх стадіях підготовки роботи, виконання заготовок Омеляненко збільшує об'єм передньої частини і зменшує при цьому задню. Робить більшими не тільки голову, а й оздоблювальні її елементи: вуса, бороду, гриву *«Щоб посилюти виразність і надати своїм скульптурам більшої динамічності й експресії, він нахилив голову бика чи козла, а задні ноги відставляє так, що створюється враження, ніби тварина приготувалася до стрімкого стрибка. ...Майстер прагне збільшити виразність своїх творів головним чином за рахунок зовнішніх засобів, а не конструкції, чіткої, виразної форми, як це робить Іван Білик. Якщо творам Білика притаманна класична ясність, то неспокійні, якісь бентежні твори Василя Омеляненка, відбиваючи риси його сильної, цілеспрямованої вдачі, викликають скоріше асоціації з мистецтвом барокко»*²². Тож ті, хто намагалися наректи Івана Білика учителем Василя Омеляненка, либонь не заглиблювалися у справу вивчення їхньої творчості.

Так, Іван Білик є одним із найталановитіших членів артлілі/заводу «Художній керамік». Він працював там з перших років її заснування, одним із перших освоїв виготовлення декоративної зооморфної скульптури. Безсумнівно він навчав молодь, проте документальних даних про те кого саме наразі не знайдено. Учителем його у своїх спогадах назвали сини Валентин, В'ячеслав і Павло, а також опішнянські гончарі Григорій Козак, Петро Кульбака, Дмитро Сердюченко, Іван Підгребельний, а також Володимир Никітченко. Останній, до речі, вважав своїми вчителями окрім Івана Білика також Івана Голованя, Якова Пошивайла, Василя і Петра Омеляненків²³.

Я схильна вірити Василю Омеляненку, що Іван Білик не навчав його практично, адже навчання передбачає передачу знань і умінь, безпосередній показ, виготовлення за зразком, наданим наставником. Усього цього в стосунках Білика й Омеляненка не було. Звісно працюючи в одному колективі люди хто цілеспрямовано, а хто й підсвідомо переймають одне в одного окремі прийоми роботи, більш відкриті діляться одне з одним своїми знаннями. Однак, коли Омеляненко прийшов працювати у завод (1950) і з 1951 розпочав виготовляти «баранів» Івана Білика було переведено з першого цеху на другий, де він і проробив до 1970 року. Василь Онуфрійович розповів: *«Як я прийшов у завод Білик сидів у цеху здоровому, що од двору, посуду точив. Я його перший раз побачив не в лице, а збоку, почти ззаду. А тоді його десь у 1951*

перевели на той завод (приміщення артілі – цех № 2), то кажуть, що він там барани робив. Потом я його десь через 18 чи 20 років побачив як його знову сюди перевели у перший цех»²⁴. Білик і Омеляненко стали працювати поряд 1971 року в творчій лабораторії, а далі в одному цеху. За 20 років роботи з 1950 по 1970 Василь Омеляненко вже набрав сили як самостійний художник, а далі все більше продовжував розвивати майстерність. Омеляненко, поступово зростаючи як майстер глиняного декоративного зооморфного посуду, удосконалював свої вміння й неухильно простував власною дорогою творчості. Його роботи стали потрапляти на виставки з другої половини 1950-х років, приблизно в той же час як і твори Івана Білика. Обидва вони удостоєні почесного звання Заслужених майстрів народної творчості України, обидва є лауреатами мистецьких премій, обидва відзначені нагородами на міжнародних виставках Білик у Фаснці (Італія, 1971), Омеляненко у Брюсселі (Бельгія, 1956). Обидва талановиті, амбітні, не побоюся сказати самобутні. Іван Архипович Білик і Василь Онуфрійович Омеляненко достойні поваги як великі майстри своєї справи. Вони мають різницю у віці (Білик на 15 років старший Омеляненка), мають різницю в характерах, що свого часу вплинуло на їхні стосунки як колег по цеху. Однак завжди поряд із такими великими людьми є ті хто щиро радіє успіхам, так і ті, хто заздрить, хто діє за їхніми спинами ганебно повертаючи власні, не завжди чисті й чесні справи.

Письменник, Олексій Дмитренко, вперше опублікувавши інформацію про те, що Василь Омеляненко був учнем Івана Білика, не замислювався про наслідки. Всього кілька поетичних необдуманих слів, які потім підхопили інші автори, створили черговий міф у гончарстві, який бездумно розповсюдили журналісти і використали окремі діячі мистецтва як своєрідну зброю у боротьбі між собою за першість та впливовість. Значну роль у створенні міфу про учнівство Василя Омеляненка відіграли й кулуарні розмови та чутки, особливо ж коментарі членів сім'ї Івана Білика, які супроводжували процес присудження Державної премії імені Тараса Шевченка, хоча зазначу, що, аналізуючи означену проблему, я не брала їх до уваги. Отже ніяких документальних свідчень про те, що Іван Білик був учителем чи наставником Василя Омеляненка мені допоки знайти не вдалося, не підтвердив це й жодний із науковців, дослідників опішненського гончарства. На прикладі даної статті закликаю науковців, публіцистів, письменників, усіх, хто пише про творчість будь-кого із мистців перевіряти почуту інформацію не спотворювати факти й не поширювати фальсифікат.

¹ Спогади Василя Омеляненка (1925 р.н.) [Аудіододаток до : Метка Л. Звіт про керамологічну експедицію (Опішне, Полтавщина. 03.02.2014)] // Національний музей-заповідник українського гончарства, Національний архів українського гончарства. DVD фонд. – Інв. № 525.

² Данченко Олена Народні майстри. – К., 1982. – С. 92–93.

³ Клименко Олена. Народна кераміка Опішні (до проблеми традицій та інновацій у народних художніх промислах): дис. ... канд. мистецтвознавства. – К., 1995 – С. 158–159.

⁴ Виставка прикладного искусства к первому Всесоюзному съезду советских художников: Каталог. – М., 1957. – С. 13.

⁵ Прокопович М. Опішнянські сувеніри на виставці у Москві // Прапор комунізму. – Опішня, 1960. – 12 листопада. – № 135. – С. 4.

⁶ Демченко Т. Нові вироби кераміків // Прапор комунізму. – Опішне, 1959. – 8 лютого. – № 17. – С. 4.

⁷ Жолтовський П., Мусієнко П. Українське декоративне мистецтво. – К., 1963. – С. 5.

⁸ Долінська М. Майстри народного мистецтва Української РСР Довідник. – К., 1966. – С. 108, 118.

⁹ Бутник-Сіверський Б. Українське радянське народне мистецтво. – К., 1966. – С. 81.

¹⁰ Лащук Ю. Українські гончарі. – К., 1968. – 40 с.

¹¹ Сакович І. Народна керамічна скульптура Радянської України. – К., 1970. – 88 с.

¹² Щербак В. Сучасна українська майоліка. – К., 1974. – 192 с.; іл.

¹³ Бутник-Сіверський Б. – Вказ. праця.

¹⁴ Дмитренко О. Весло. – К., 1973. – С. 95.

¹⁵ Куценко О. Від ремесла до творчості // Прапор комунізму. – 1972. – 7 листопада. – С. 3.

¹⁶ Шумський Д. Династія мастерів // Правда. – 1977. – № 320. – 16 листопада. – С. 6.

¹⁷ Фисун О. Верховини Івана Білика (напередодні 90-ліття мистця) // Образотворче мистецтво. – 1999. – № 1–2. – С. 24–25.

- ¹⁸ Маричевський М. Передісторія однієї події. Лист 1-й (копія) // Образотворче мистецтво. – 1999. – № 1–2. – С. 25.
- ¹⁹ Маричевський М. Передісторія однієї події. Лист 2-й (копія) // Образотворче мистецтво. – 1999. – № 1–2. – С. 26.
- ²⁰ Білик І. Передісторія однієї події. Лист 3-й (копія) // Образотворче мистецтво. – 1999. – № 1–2. – С. 27.
- ²¹ Данченко О. – Вказ. праця. – С. 100–101.
- ²² Там само.
- ²³ Польові матеріали Олени Клименко // Приватний архів Олени Клименко.
- ²⁴ Спогади Василя Омеляненка (1925 р.н.) [Аудіододаток до: Метка Л. Звіт про керамологічну експедицію (Опішне, Полтавщина. 03.02.2014)] // Національний музей-заповідник українського гончарства, Національний архів українського гончарства. DVD фонд. – Інв. № 525.

О творческих достижениях мастеров опошнянской декоративной зооморфной посуды Василя Омеляненка и Ивана Билька. На основании анализа публикаций и воспоминаний опровергнуто миф о том, что во время работы на заводе «Художественный керамик» Иван Бильк был наставником Василя Омеляненка.

Ключові слова: Опошня, гончарство, Василь Омеляненко, Иван Бильк, декоративная зооморфная посуда, ученичество.

About the creative achievements of the masters of the Oposhnian decorative zoomorphic tableware called Vasyl Omelyanenko and Ivan Bilyk. Based on the analysis of publications and memoirs, the myth, that Ivan Bilyk was the tutor of Vasyl Omelyanenko during his work at the factory «The Artistic Ceramic», was disproved.

Keywords: Oposhnya, pottery, Vasyl Omelyanenko, Ivan Bilyk, decorative zoomorphic tableware, discipleship.